

Tweede Kamer der Staten-Generaal

T.a.v. leden van de Vaste Kamercommissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Postbus 20018

2500 EA DEN HAAG

Veenendaal, 12 december 2016

Onderwerp: Inbreng NPV Zorg voor het leven t.b.v. schriftelijk debat Wetsevaluatie Wet afbreking zwangerschap op donderdag 15 december 2016

Geachte leden van de Vaste Kamercommissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport,

Op 3 maart jl. heeft de minister aan de Tweede Kamer toegezegd het voornemen te hebben de Wet afbreking zwangerschap (Waz) te evalueren. Op 8 juli jl. is de Kamer geïnformeerd over het feit dat de evaluatie die zal worden uitgevoerd een beperkte zal zijn. Aangezien de definitieve opdrachtbrief op korte termijn naar ZonMw zal worden verstuurd, wil de NPV ten behoeve van het schriftelijke debat op 15 december a.s. opnieuw een aantal belangrijke zaken onder de aandacht brengen. Punten die wat ons betreft noodzakelijk zijn voor een goede evaluatie van de Waz.

Evaluatievragen zijn té beperkt

De centrale vraag in de evaluatie van de Waz is of er knelpunten in de huidige wetgeving zijn. Daarbij zal in de opdrachtverlening in het bijzonder aandacht worden gevraagd voor de registratie en de behoefte van het veld in deze, de samenwerkingsovereenkomsten tussen de klinieken en de ziekenhuizen en de samenloop van de Waz met andere wetten. De NPV is echter van mening dat deze voorgestelde evaluatievragen té beperkt zijn om goed inzicht te krijgen in het functioneren van de Waz. Het wordt onvoldoende duidelijk wat er wordt verstaan onder 'knelpunten in de huidige wetgeving'? Wij achten het wenselijk dat er bij de evaluatie van de Waz breder wordt gekeken dan op dit moment door de minister wordt voorgesteld. Met een beperkte evaluatie van de Waz doet het Kabinet geen recht aan de problematiek van de jaarlijks ruim 30.000 vrouwen die in een 'noodsituatie' verkeren en kiezen voor het afbreken van hun zwangerschap. Niet alleen de vraag 'doen we de dingen goed', maar ook de vraag 'doen we de juiste dingen' is van cruciaal belang bij deze problematiek.

Instellen van begeleidingscommissie gewenst

Abortus wordt terecht gezien als een gevoelig medisch-ethisch onderwerp omdat het raakt aan opvattingen over en grenzen van leven. In het verlengde daarvan zijn ook begrippen als autonomie en zelfbeschikking nauw verbonden aan deze wet. Aangezien de Waz – evenals de Wet toetsing levensbeëindiging en hulp bij zelfdoding (Wtl) – een controversiële en medisch-ethisch gevoelige wet betreft, verzoeken wij u een begeleidingscommissie van deskundigen in te stellen. Dit vanwege de diversiteit aan evaluatiepunten die om deskundigheid uit verschillende disciplines vraagt. Onder deze deskundigen willen wij nadrukkelijk maatschappelijke organisaties scharen die betrokken zijn bij de hulp aan ongewenst zwangeren en hun ongeboren kind.

Grondige evaluatie Waz geeft meer ruimte voor kwaliteitsverbetering

De NPV pleit ervoor om het veld veel breder te bevragen dan enkel over hun behoeften ten aanzien van de abortusregistratie. Wij achten het van grote meerwaarde om hen ook te vragen naar hun opvatting over het

Postadres

Postbus 178
3900 AD Veenendaal

Bezoekadres

Kerkewijk 115
3904 JA Veenendaal

T (0318) 54 78 88

E info@npvzorg.nl

W www.npvzorg.nl

Rabobank: NL60 RABO 0365 1443 20

ING bank: NL11 INGB 0004 7118 88

functioneren van de Waz en hoe zij deze beoordelen, waarbij als aandachtspunten kunnen gelden: de in de wet gebruikte begrippen, de verschillende zorgvuldigheidseisen en procedure, medische en juridische (internationale) ontwikkelingen rond de levensvatbaarheidsgrens, opvattingen over en hiaten in de wetenschappelijke onderbouwing van de abortuspraktijk en de gevolgen op de lange termijn, de samenhang met andere wetgeving, beoogde en behaalde doelen, knelpunten, neveneffecten, en dergelijke. Een grondige evaluatie van de Waz geeft veel meer ruimte voor kwaliteitsverbetering, bijvoorbeeld ten aanzien van voorlichting.

De NPV acht het wenselijk om ook de volgende vragen aan relevante deskundigen afkomstig vanuit verschillende disciplines voor te leggen:

- I. Wat is uw opvatting over het functioneren van de huidige wet?
- II. Worden de doelen die de wetgever voor ogen had bij het opstellen van de Waz (zoals noodsituatie van de vrouw versus rechtsbescherming ongeboren leven, waarborgen van zorgvuldig handelen, transparantie en toezicht) naar uw mening voldoende gerealiseerd?
- III. Is er naar uw mening sprake van knelpunten of ongewenste neveneffecten?
- IV. Voor welke ontwikkelingen is aandacht nodig wil de wet voldoende toekomstbestendig zijn?

Suggesties voor onderzoeksvragen evaluatie Waz

Bij de totstandkoming van een onderzoeksopzet naar de abortuspraktijk, speelt een diversiteit aan vragen en invalshoeken. Enkele van deze vragen brengen wij voor het voetlicht, met een verzoek deze mee te nemen in de komende evaluatie van de Waz:

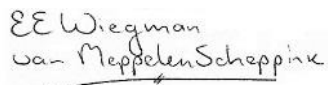
- I. Wat is er bekend over de invloed van seksueel geweld, de rol van ouders bij de seksuele opvoeding van hun kinderen of de invloed van waarden van de zorgvragen bij een existentiële ervaring als een abortus?
→ *De NPV verzoekt om meer wetenschappelijke onderbouwing van diverse vragen, zoals bovengenoemd.*
- II. Wat is er bekend over de rol van de verwekker in de besluitvorming van de vrouw?
→ *De NPV verzoekt om aspecten zoals dwang en pressie of anderzijds mogelijk gevoelens van rouw en / of verlies bij de partner ook mee te nemen in het evaluatieonderzoek.*
- III. Is actuele wetenschappelijke kennis voorhanden over lichamelijke gevolgen van een abortus, ook op de langere termijn?
→ *De NPV verzoekt om meer wetenschappelijke kennis over onder andere de kans op onvruchtbaarheid als gevolg van een abortus of mogelijke complicaties en de eventuele invloed van een abortus op het verloop van latere zwangerschappen (o.a. de kans op vroeggeboorten).*
- IV. Wat is bekend over de stijging van late zwangerschapsafbrekingen en wat is de rol van prenatale diagnostiek in deze? Wat is de rol van ziekenhuizen en van abortusklinieken en zijn er veranderingen waarneembaar?
→ *De NPV verzoekt om meer inzicht in de effecten van prenatale screening op (late) zwangerschapsafbrekingen. Wat is het percentage van de totale perinatale sterfte dat toe te schrijven is aan abortus (in het derde trimester), nadat bij prenatale screening afwijkingen zijn geconstateerd.*

- V. Wat is het effect van decentralisatie op de hulpverlening aan zwangere vrouwen?
→ *De NPV verzoekt om inzicht in de mogelijke effecten van decentralisatie op de hulpverlening aan zwangeren, bijvoorbeeld ten aanzien van de bereikbaarheid en kwaliteit van voorlichting en counseling.*
- VI. Welke rol speelt de WGBO in voorlichting aan zwangeren?
→ *Iedere vrouw heeft recht op informatie – ook over de alternatieven van abortus. De NPV verzoekt om meer inzicht in de manier waarop de voorlichting over abortus en de bestaande alternatieven wordt vormgegeven en hoe deze informatie door zwangeren wordt ervaren.*
- VII. Hoe wordt omgegaan met geaborteerd materiaal?
→ *De NPV verzoekt om meer informatie en transparantie over de vraag hoe er wordt omgegaan met geaborteerd weefsel en of de vrouw hiervan op de hoogte is.*

Tot slot

Wij spreken onze hoop uit dat de evaluatie van de Waz breder wordt ingestoken dan op dit moment door de minister wordt voorgesteld én dat het leidt tot optimale bescherming van het ongeboren leven, een goed inzicht in de abortuspraktijk, verbetering van hulp aan moeder en kind en tot het terugdringen van de nood die vrouwen tot een abortus brengt. Omdat elk leven telt en elke vrouw én haar ongeboren kind, beter verdienen dan een abortus!

Hoogachtend,
NPV - Zorg voor het leven

drs. E.E. (Esmé) Wiegman-van Meppelen Scheppink
directeur